

Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

**SAŽETI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA PERIOD TOKOM
GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2024.**

(nerevidirani)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 26. april 2024. godine

SADRŽAJ

	Strana
Odgovornost za finansijsko izvještavanje	1
Izvještaj o finansijskom položaju	2
Izvještaj o dobiti ili gubitku	3
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	4
Izvještaj o promjenama u kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	7
Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje	8 - 44
1 Osnovne informacije	
2 Osnova za pripremu	
3 Aranžman valutnog odbora	
4 Klasifikacija i mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza	
5 Upravljanje finansijskim rizicima	
6 Gotovina u stranim valutama	
7 Depoziti kod inostranih banaka	
8 Specijalna prava vučenja u MMF-u	
9 Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	
10 Monetarno zlato	
11 Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	
12 Ostala imovina	
13 Novčanice i kovanice u opticaju	
14 Depoziti banaka	
15 Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	
16 Ostale obaveze	
17 Neto kamatni prihodi	
18 Neto prihodi od naknada i provizija	
19 Neto dobiti / (gubici) od kursnih razlika	
20 Neto povećanja vrijednosti na finansijsku imovinu	
21 Troškovi osoblja	
22 Administrativni i ostali operativni troškovi	
23 Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	
24 Kapital	
25 Novac i novčani ekvivalenti	
26 Transakcije sa povezanim licima	
27 Vanbilansni depoziti	
28 Članstvo Bosne i Hercegovine u Međunarodnom monetarnom fondu	
29 Događaji poslije datuma izvještavanja	

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Sažeti finansijski izvještaji za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za pripremu sažetih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim računovodstvenim standardom 34: „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine“.

Uprava je odgovorna za dosljednu primjenu odabranih računovodstvenih politika, donošenje razumnih i uvjerljivih prosuđivanja i procjena i za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućavaju pripremanje finansijskih izvještaja. Uprava ima opštu odgovornost za preduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i za sprovođenje takvih internih kontrola koje omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine te sprečavanje i otkrivanje prevara i drugih nepravilnosti.

Upravno vijeće nadgleda proces finansijskog izvještavanja Centralne banke Bosne i Hercegovine. U funkciji nadgledanja procesa finansijskog izvještavanja, Upravnom vijeću pomaže Revizorski komitet koji se sastoji od tri nezavisna člana. Revizorski komitet pregleda sažete finansijske izvještaje, nakon čega se isti razmatraju i odobravaju od strane Upravnog vijeća i podnose Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Ovi nerevidirani sažeti finansijski izvještaji predstavljaju istinito i vjerno, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine te rezultate njenog poslovanja i novčanih tokova na dan i za periode prezentovane u ovim sažetim finansijskim izvještajima.

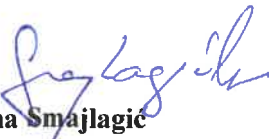
Priloženi nerevidirani sažeti finansijski izvještaji na stranama od 2 do 44 su odobreni od strane Upravnog vijeća 26. aprila 2024. godine.

dr. Jasmina Selimovic

Predsjedavajuća Upravnog vijeća

Guvernerka

Meliha Smajlagic

Rukovoditeljica Odjeljenja za računovodstvo i finansije

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	31. mart 2024.	Na dan 31. decembar 2023.
IMOVINA			
Gotovina u stranim valutama	6	455.738	455.191
Depoziti kod inostranih banaka	7	6.769.050	8.326.590
Specijalna prava vučenja u MMF-u	8, 28	2.698	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	7.428.064	6.150.130
Monetarno zlato	10	194.285	175.459
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	11	1.181.009	1.180.421
Ostala imovina	12	20.872	17.384
Nekretnine i oprema		46.794	47.310
Nematerijalna imovina		775	864
Ostala ulaganja		27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		16.127.098	16.383.235
OBAVEZE I KAPITAL			
OBAVEZE			
Novčanice i kovanice u opticaju	13	7.628.206	7.565.108
Depoziti banaka	14	6.638.794	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	15	768.801	752.898
Rezervisanja		1.937	2.025
Ostale obaveze	16	67.675	68.669
Ukupno obaveze		15.105.413	15.471.935
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Rezerve		888.135	886.300
Neto dobit za period		108.550	-
Ukupno kapital	24	1.021.685	911.300
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		16.127.098	16.383.235

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Kamatni prihodi		115.659	49.259
Kamatni rashodi		(3.505)	(3.427)
NETO KAMATNI PRIHODI	<u>17</u>	112.154	45.832
Prihodi od naknada i provizija		5.308	5.205
Rashodi od naknada i provizija		(162)	(132)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	<u>18</u>	5.146	5.073
Neto dobiti / (gubici) od kursnih razlika	<u>19</u>	44	(464)
Neto povećanja vrijednosti na finansijsku imovinu	<u>20</u>	93	347
Ostali prihodi		108	34
OPERATIVNI PRIHODI		117.545	50.822
Troškovi osoblja	<u>21</u>	(5.334)	(4.487)
Administrativni i ostali operativni troškovi	<u>22</u>	(1.643)	(1.471)
Troškovi proizvodnje novčanica i kovanica	<u>23</u>	(1.369)	(1.059)
Troškovi amortizacije		(649)	(708)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(8.995)	(7.725)
NETO DOBIT ZA PERIOD		108.550	43.097

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
NETO DOBIT ZA PERIOD		108.550	43.097
Ostala sveobuhvatna dobit			
<i>Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:</i>			
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	9	(17.134)	29.225
Neto promjena u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke priznata u dobit ili gubitak tokom perioda	5.1.1.	143	(111)
		(16.991)	29.114
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	10	18.826	10.405
		18.826	10.405
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		1.835	39.519
UKUPNO SVEOBUHVAATNA DOBIT ZA PERIOD		110.385	82.616

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale rezerve	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ukupno rezerve	Neto dobit za period	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. januar 2024. godine	25.000	(6.471)	73.530	31.300	787.941	886.300	-	911.300
Ukupno sveobuhvatni (gubitak) / dobit za period	-	(16.991)	18.826	-	-	1.835	108.550	110.385
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	108.550	108.550
Ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	-	(16.991)	18.826	-	-	1.835	-	1.835
<i>Neto smanjenje u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	(17.134)	-	-	-	(17.134)	-	(17.134)
<i>Neto povećanja u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznata u dobit ili gubitak</i>	-	143	-	-	-	143	-	143
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	18.826	-	-	18.826	-	18.826
Stanje na dan 31. mart 2024. godine	25.000	(23.462)	92.356	31.300	787.941	888.135	108.550	1.021.685

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANI) (NASTAVAK)

U hiljadama KM	Početni kapital	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ostale rezerve	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ukupno rezerve	Neto dobit za period	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. januar 2023. godine	25.000	(143.005)	58.111	31.300	573.999	520.405	-	545.405
Ukupno sveobuhvatna dobit za period	-	29.114	10.405	-	-	39.519	43.097	82.616
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	43.097	43.097
Ostala sveobuhvatna dobit	-	29.114	10.405	-	-	39.519	-	39.519
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti dužničkih instrumenata</i>	-	29.225	-	-	-	29.225	-	29.225
<i>Neto (otpuštanja) u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznata u dobit ili gubitak</i>	-	(111)	-	-	-	(111)	-	(111)
<i>Neto povećanje u fer vrijednosti monetarnog zlata</i>	-	-	10.405	-	-	10.405	-	10.405
Stanje na dan 31. mart 2023. godine	25.000	(113.891)	68.516	31.300	573.999	559.924	43.097	628.021

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (NEREVIDIRANI)

	Napomena	Za period	
		1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
U hiljadama KM			
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za period		108.550	43.097
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	17	(115.659)	(49.259)
Kamatne rashode	17	3.505	3.427
Neto (povećanja) vrijednosti na finansijsku imovinu	20	(93)	(347)
Neto (dobitke) / gubitke od kursnih razlika	19	(44)	464
Prihode od donacija		-	(1)
Neto povećanja u rezervisanjima		8	24
Amortizaciju		649	708
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama		(3.084)	(1.887)
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama			
Smanjenje / (povećanje) oročenih depozita kod inostranih banaka		132.002	(37.169)
(Povećanje) / smanjenje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(1.295.068)	521.250
(Povećanje) dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku		(586)	(717)
(Povećanje) ostale imovine		(3.376)	(1.541)
Povećanje / (smanjenje) novčanica i kovanica u opticaju	13	63.098	(38.207)
(Smanjenje) depozita banaka		(445.641)	(763.587)
Povećanje / (smanjenje) depozita Vlade i ostalih javnih institucija		15.903	(138.690)
(Smanjenje) ostalih obaveza		(1.008)	(942)
Isplate po osnovu rezervisanja		(96)	(38)
Naplaćena kamata		95.655	44.504
Plaćena kamata		(2.305)	(2.928)
Neto novac od operativnih aktivnosti		(1.444.506)	(419.952)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(44)	(308)
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(44)	(308)
Neto efekti umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente		253	232
Neto efekti kursnih promjena na novac i novčane ekvivalente		56	(486)
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(1.444.241)	(420.514)
Novac i novčani ekvivalenti na početku perioda		7.012.626	7.846.633
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	25	5.568.385	7.426.119

Odabrane napomene na stranama od 8 do 44 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

ODABRANE NAPOMENE UZ SAŽETE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA PERIOD TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2024. (NEREVIDIRANE)

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka”) je vrhovna monetarna vlast Bosne i Hercegovine („BiH”). Njeno osnivanje, organizacija i operacije su definisani Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Službeni glasnik BiH, broj: 1/97, 29/02, 08/03, 13/03, 14/03, 09/05, 76/06 i 32/07 („Zakon o Centralnoj banci”), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, saglasno Opštem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini („Ustav BiH”).

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, adresa Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute (konvertibilne marke) tako što izdaje konvertibilnu marku (KM) u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definisano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se KM izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim rezervama. Pored toga, Centralna banka ima obavezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje KM za euro (EUR) po službenom deviznom kursu u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

Garantovana konvertibilnost KM i potpuno pokriće monetarne pasive konvertibilnim deviznim rezervama po aranžmanu valutnog odbora su primarni ciljevi Centralne banke. Sve aktivnosti i operacije Centralne banke se poduzimaju kako bi se ostvarili zakonski postavljeni ciljevi i zadaci odnosno očuvala monetarna stabilnost u skladu sa pravilom valutnog odbora i nisu ni u jednom momentu usmjereni ka maksimizaciji profita.

U okviru svojih ovlaštenja, utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno nezavisna od entiteta, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

Ključno rukovodstvo Centralne banke čine dva tijela: Upravno vijeće i Uprava.

Članove ključnog rukovodstva Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Jasmina Selimović	predsjedavajuća
dr. Radomir Božić	član
dr. Mirza Kršo	član
dr. Danijela Martinović	članica
dr. Darko Tomaš	član

Uprava

dr. Jasmina Selimović	guvernerka
mr. Ernadina Bajrović	viceguvernerka
dr. Željko Marić	viceguverner
mr. Marko Vidaković	viceguverner

Članove Revizorskog komiteta Centralne banke čine:

Revizorski komitet

dr. Elvir Čizmić	predsjedavajući
dr. Dijana Ćavar	članica
dr. Vasilj Žarković	član

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Ovi sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34 („MRS 34“): „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine“ objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“). Sažeti finansijski izvještaji ne uključuju sve informacije koje se zahtijevaju kao dio cjelovitog seta finansijskih izvještaja pripremljenih u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI“) te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim finansijskim izvještajima Centralne banke za godinu koja je završila 31. decembra 2023. godine („godišnji finansijski izvještaji“).

Odabrane napomene koje su date uz ove sažete finansijske izvještaje pojašnjavaju značajne događaje i transakcije za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i uspješnosti Centralne banke u odnosu na posljednje godišnje finansijske izvještaje.

Ovi sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni na osnovu pretpostavke o vremenskoj neograničenosti poslovanja. Više informacija o uslovima u okruženju u kojima je Centralna banka obavljala svoje operacije u izvještajnom periodu, a koji su značajno uticali na iskazana stanja imovine, obaveza, prihoda i rashoda Centralne banke, je objavljeno u [napomeni 2.7](#).

Rezultati poslovanja i izvršenih operacija Centralne banke koji su prikazani za izvještajni period i na datum izvještavanja u ovim sažetim finansijskim izvještajima nisu nužno indikativni za rezultate poslovanja i operacije Centralne banke koji se mogu očekivati za 2024. godinu.

2.2. Osnova za mjerenje

Ovi sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni primjenom obračunske računovodstvene osnove i koristeći historijski trošak kao osnovu mjerenja, izuzev za navedene značajne pozicije:

Stavka	Osnova mjerenja
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Sažeti finansijski izvještaji Centralne banke su prikazani u monetarnoj jedinici BiH koju predstavlja KM. Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

2.4. Promjene MSFI-ova

Na dan odobrenja ovih sažetih finansijskih izvještaja, određene izmjene postojećih standarda i tumačenja su na snazi od 1. januara 2024. godine. Njihova primjena nema značajan uticaj na sažete finansijske izvještaje Centralne banke.

2.5. Računovodstvene politike

Sažeti finansijski izvještaji Centralne banke su pripremljeni u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme posljednjih godišnjih finansijskih izvještaja.

2.6. Značajna računovodstvena prosuđivanja i procjene

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosuđivanja, procjena i pretpostavki koji utiču na primjenu računovodstvenih politika i prikazane iznose imovine, obaveza, prihoda, rashoda i ostale objavljene informacije u ovim sažetim finansijskim izvještajima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke koje koristi Uprava su zasnovane na posljednjim raspoloživim pouzdanim informacijama prilikom pripreme ovih sažetih finansijskih izvještaja i iste se kontinuirano razmatraju.

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Značajna računovodstvena prosuđivanja i procjene (nastavak)

Ovi sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni prema uslovima koji su postojali zaključno sa 31. martom 2024. godine. Uslovi u budućnosti mogu biti drugačiji od onih koji su rezultirali finansijskim informacijama objavljenim u ovim sažetim finansijskim izvještajima.

2.7. Uslovi u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine

U tekućem izvještajnom periodu prisutni su znaci stabilizacije i oporavka globalne ekonomije i ekonomije eurozone. Međutim, prisustvo inflatornih pritisaka i pojačanih geopolitičkih tenzija i dalje utiču na odluke vodećih centralnih banaka u smjeru definisanja uslova na globalnim finansijskim tržištima i finansijskom tržištu eurozone na kojem Centralna banka primarno investira devizne rezerve. U tekućem izvještajnom periodu, Evropska centralna banka („ECB“) je zadržala ključne kamatne stope nepromijenjenim. Uticaj ovih okolnosti na proces investiranja deviznih rezervi Centralne banke odnosno na upravljanje finansijskim rizicima je detaljnije objavljeno u [napomeni 5](#).

Trend rasta kamatnih prihoda po osnovu depozita kod inostranih banaka i dužničkih instrumenata je nastavljen i u tekućem izvještajnom periodu, s tim da je kretanje tržišnih prinosa na dužničke instrumente imalo volatilan karakter. S druge strane, tržišne cijene monetarnog zlata su imale pozitivan trend kretanja povećavajući njegovu fer vrijednost i istovremeno amortizirajući volatilnost kapitala Centralne banke po osnovu promjena fer vrijednosti dužničkih instrumenata koji se naknadno mjere po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Poduzetim operacijama u procesu investiranja deviznih rezervi pri navedenim tržišnim okolnostima ostvarena je ukupna ostala sveobuhvatna dobit po osnovu promjena fer vrijednosti finansijske imovine Centralne banke, dok je ukupna sveobuhvatna dobit primarno ostvarena kamatnim prihodima po osnovu investiranih i reinvestiranih kamatnosnih komponenti deviznih rezervi u tekućem periodu izvještavanja.

Više informacija o promjenama i analitičkim stanjima značajnih komponenti deviznih rezervi te odgovarajućim iznosima koji su uticali na račun dobiti ili gubitka i kapital Centralne banke je objavljeno u sljedećim napomenama:

Napomena	Naziv
7	Depoziti kod inostranih banaka
9	Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
10	Monetarno zlato
17	Neto kamatni prihodi
24	Kapital

Smanjenje iznosa monetarne pasive u tekućem periodu izvještavanja je primarno uzorkovano transakcijama kupovina i prodaja KM sa rezidentnim bankama i deponentima rezultirajući ukupnim neto kupovinama u tekućem izvještajnom periodu. Pored toga, rezidentne banke su necikličnim intenzitetom podizale i vraćale KM novčanice i kovanice putem izdvojenih trezora Centralne banke što je dovelo do kumulativnog neto porasta KM novčanica i kovanica u opticaju u odnosu na 31. decembar 2023. godine, uz istovremeno neto smanjenje računa rezervi rezidentnih banaka.

Sve rezidentne banke su uredno ispunjavale obaveznu rezervu u skladu sa zakonskim propisima Centralne banke. Od 1. januara 2024. godine Centralna banka primjenjuje novi okvir obavezne rezerve za rezidentne banke. Novi okvir obavezne rezerve propisuje obavezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obaveznu rezervu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i EUR valuti. Takođe, novim okvirom su definisane i stope naknada po osnovu sredstava obaveznih rezervi koje se obračunavaju i isplaćuju rezidentnim bankama.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.7. Uslovi u okruženju u kojima se odvijalo poslovanje Centralne banke u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine (nastavak)

Više informacija o promjenama i stanjima komponenti monetarne pasive te primijenjenoj politici obavezne rezerve Centralne banke je objavljeno u sljedećim napomenama:

Napomena	Naziv
13	Novčanice i kovanice u opticaju
14	Depoziti banaka
15	Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija
17	Neto kamatni prihodi

Trend poboljšanja finansijskih performansi Centralne banke je nastavljen u tekućem izvještajnom periodu pozitivno utičući na iznos neto strane aktive Centralne banke, kao glavnog pokazatelja stabilnosti valutnog odbora. Više informacija je objavljeno u sljedećim napomenama:

Napomena	Naziv
3	Aranžman valutnog odbora
24	Kapital

3. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakonom o Centralnoj banci definisano je pravilo za izdavanje valute „valutni odbor“ prema kojem je Centralna banka obavezna da obezbijedi da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne pređe ekvivalentan iznos (izražen u KM) njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Zvanične devizne rezerve		
Gotovina u stranim valutama	455.738	455.191
Depoziti kod inostranih banaka	6.769.050	8.326.590
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.698	2.073
Dužnički instrumenti	8.609.073	7.330.551
Monetarno zlato	194.285	175.459
UKUPNO	16.030.844	16.289.864
Obaveze prema nerezidentima	2.566	2.454
Neto devizne rezerve (Zvanične devizne rezerve umanjene za obaveze prema nerezidentima)	16.028.278	16.287.410
Monetarna pasiva		
Novčanice i kovanice u opticaju	7.628.206	7.565.108
Depoziti banaka	6.638.794	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	768.801	752.898
UKUPNO	15.035.801	15.401.241
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne rezerve umanjene za monetarnu pasivu)	992.477	886.169

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

3. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA (NASTAVAK)

Prikazani iznosi svih komponenti valutnog odbora predstavljaju njihova knjigovodstvena stanja na datume izvještavanja.

Neto strana aktiva Centralne banke je glavni finansijski indikator postizanja i održavanja stabilnosti domaće valute u BiH i njena osnovna mjera uspješnog poslovanja. Ona predstavlja dio zvaničnih deviznih rezervi koje se mogu koristiti samo za namjene i potrebe određene Zakonom o Centralnoj banci.

Neto strana aktiva je iznos koji garantuje stabilnost domaće valute, odnosno monetarnu stabilnost i apsorbuje potencijalne finansijske rizike koji proizilaze iz upravljanja zvaničnim deviznim rezervama. Na dan 31. mart 2024. godine finansijsko stanje neto strane aktive iznosi 992.477 hiljada KM i u potpunosti je obezbijeđena stabilnost domaće valute (31. decembar 2023: 886.169 hiljada KM).

Više informacija o finansijskim rizicima kojima je Centralna banka bila izložena u upravljanju zvaničnim deviznim rezervama je objavljeno u [napomeni 5](#).

4. KLASIFIKACIJA I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između tržišnih učesnika na datum mjerenja, nezavisno od toga da li je ona vidljiva direktno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Centralna banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategoriše u Nivo 1, 2 ili 3 u zavisnosti od stepena raspoloživosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprikladne) za identičnu imovinu i obaveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Nivo 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u nivo 1, koji su bilo direktno ili indirektno raspoloživi za imovinu i obaveze i
- Nivo 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obaveze.

4.1. Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti

U hiljadama KM

	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Finansijska imovina		
<i>Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit</i>		
Dužnički instrumenti	7.428.064	6.150.130
Monetarno zlato	194.285	175.459
UKUPNO	7.622.349	6.325.589

Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti pripada nivou 1 mjerenja fer vrijednosti na datume izvještavanja.

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

4. KLASIFIKACIJA I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA (NASTAVAK)
4.2. Finansijska imovina i finansijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti

U hiljadama KM

	Knjigovodstvena vrijednost	31. mart 2024. Fer vrijednost
Finansijska imovina		
<i>Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	455.738	455.738
Depoziti kod inostranih banaka	6.769.050	6.769.050
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.698	2.698
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	1.181.009	1.073.204
Ostala finansijska imovina	3.127	3.127
	<u>8.411.622</u>	<u>8.303.817</u>
<i>Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška sticanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	<u>27.813</u>	<u>27.813</u>
Ukupno	8.439.435	8.331.630
Finansijske obaveze		
<i>Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u opticaju	7.628.206	7.628.206
Depoziti banaka	6.638.794	6.638.794
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	768.801	768.801
Ostale finansijske obaveze	67.420	67.420
	<u>15.103.221</u>	<u>15.103.221</u>

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

4. KLASIFIKACIJA I MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA (NASTAVAK)

4.2. Finansijska imovina i finansijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U hiljadama KM

	31. decembar 2023.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina		
<i>Finansijska imovina mjerena po amortizovanom trošku:</i>		
Gotovina u stranim valutama	455.191	455.191
Depoziti kod inostranih banaka	8.326.590	8.326.590
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.073	2.073
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	1.180.421	1.084.267
Ostala finansijska imovina	3.539	3.539
	9.967.814	9.871.660
<i>Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – izbor troška sticanja:</i>		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	27.813
Ukupno	9.995.627	9.899.473
Finansijske obaveze		
<i>Finansijske obaveze mjerene po amortizovanom trošku:</i>		
Novčanice i kovanice u opticaju	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	752.898
Ostale finansijske obaveze	68.423	68.423
Ukupno	15.469.664	15.469.664

Na datume izvještavanja, finansijska imovina i finansijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti pripadaju nivou 2 mjerenja fer vrijednosti, osim dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku koji pripadaju nivou 1 mjerenja jer je njihova fer vrijednost utvrđena istom tehnikom mjerenja koja se koristi za dužničke instrumente mjerene po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Osnovni finansijski rizici kojima se Centralna banka izlaže u svakodnevnom poslovanju su:

- Kreditni rizik,
- Tržišni rizik (kamatni rizik, rizik cijene zlata i devizni rizik) i
- Rizik likvidnosti.

5.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od neizvršenja ugovornih obaveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, drže ili su investirana sredstva deviznih rezervi.

Upravljanje kreditnim rizikom ostvaruje se putem odabira ugovornih strana investibilnog nivoa kreditnog rejtinga, ograničenjem rokova, te kontrolisanjem obima i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi predstavljaju osnovni kriterij za definisanje ograničenja izloženosti kreditnom riziku te se kontinuirano prate na dnevnoj osnovi.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilansnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno proizilazi iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati [napomene 27 i 28](#)).

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)****5.1.1. Izloženost kreditnom riziku**

Sljedeća tabela prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja umanjenja vrijednosti i rezervacija za finansijsku imovinu u periodima izvještavanja:

U hiljadama KM

	2024.				2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Depoziti kod inostranih banaka								
Na dan 1. januar	1.657	-	-	1.657	1.850	-	-	1.850
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	2.493	-	-	2.493	3.575	-	-	3.575
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(33)	-	-	(33)	(64)	-	-	(64)
Otpuštanja zbog prestanka priznavanja oročenih depozita	(2.693)	-	-	(2.693)	(3.747)	-	-	(3.747)
Na dan 31. mart	1.424	-	-	1.424	1.614	-	-	1.614
2. Specijalna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. januar	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. mart	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Na dan 1. januar	904	-	-	904	910	-	-	910
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	309	-	-	309	10	-	-	10
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(11)	-	-	(11)	(3)	-	-	(3)
Otpuštanja zbog dospjelih instrumenata	(155)	-	-	(155)	(118)	-	-	(118)
<i>Neto povećanja / (otpuštanja) tokom perioda</i>	<i>143</i>	-	-	<i>143</i>	<i>(111)</i>	-	-	<i>(111)</i>
Na dan 31. mart	1.047	-	-	1.047	799	-	-	799

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)****5.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)**

U hiljadama KM

	2024.				2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
4. Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku								
Na dan 1. januar	219	-	-	219	225	-	-	225
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	1	-	-	1	1	-	-	1
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(3)	-	-	(3)	-	-	-	-
Na dan 31. mart	217	-	-	217	226	-	-	226
5. Ostala finansijska imovina								
Na dan 1. januar	6	-	601	607	6	-	601	607
Povećanja očekivanih kreditnih gubitaka	2	-	-	2	2	-	-	2
Otpuštanja očekivanih kreditnih gubitaka	(3)	-	-	(3)	(2)	-	(1)	(3)
Na dan 31. mart	5	-	601	606	6	-	600	606
Ukupno početno stanje na dan 1. januar	2.786	-	601	3.387	2.991	-	601	3.592
Ukupno neto (otpuštanja) očekivanih kreditnih gubitaka	(93)	-	-	(93)	(346)	-	(1)	(347)
Ukupno zaključno stanje na dan 31. mart	2.693	-	601	3.294	2.645	-	600	3.245

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.1. Kreditni rizik (nastavak)****5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika****a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijska imovina koja je predmet umanjenja**

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost finansijske imovine Centralne banke kreditnom riziku na datume izvještavanja, analiziranu po klasama finansijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubici računaju i priznaju:

U hiljadama KM Klase finansijskih instrumenata	31. mart 2024.				31. decembar 2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Gotovina u stranim valutama								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	455.738	-	-	455.738	455.191	-	-	455.191
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	455.738	-	-	455.738	455.191	-	-	455.191
Depoziti kod inostranih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	6.770.474	-	-	6.770.474	8.328.247	-	-	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.424)	-	-	(1.424)	(1.657)	-	-	(1.657)
Knjigovodstvena vrijednost	6.769.050	-	-	6.769.050	8.326.590	-	-	8.326.590
Specijalna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	2.698	-	-	2.698	2.073	-	-	2.073
Umanjenje vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	2.698	-	-	2.698	2.073	-	-	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	7.428.064	-	-	7.428.064	6.150.130	-	-	6.150.130
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke (priznate u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	1.047	-	-	1.047	904	-	-	904
Bruto knjigovodstvena vrijednost	7.428.064	-	-	7.428.064	6.150.130	-	-	6.150.130

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

U hiljadama KM Klase finansijskih instrumenata	31. mart 2024.				31. decembar 2023.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	1.181.226	-	-	1.181.226	1.180.640	-	-	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(217)	-	-	(217)	(219)	-	-	(219)
Knjigovodstvena vrijednost	1.181.009	-	-	1.181.009	1.180.421	-	-	1.180.421
Ostala finansijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.132	-	601	3.733	3.545	-	601	4.146
Umanjenje vrijednosti	(5)	-	(601)	(606)	(6)	-	(601)	(607)
Knjigovodstvena vrijednost	3.127	-	-	3.127	3.539	-	-	3.539

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijska imovina koja nije predmet umanjenja

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Knjigovodstvena vrijednost		
Monetarno zlato	194.285	175.459
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	222.098	203.272

Koncentracija prema kreditnom rejtingu

Sljedeće tabele prikazuju analizu koncentracije depozita kod inostranih banaka, dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku Centralne banke prema kompozitnom kreditnom rejtingu ugovorne strane na datume izvještavanja:

Depoziti kod inostranih banaka

U hiljadama KM

Kreditni rejting	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
AAA	3.299.130	3.914.210
AA+	768	431
AA	718.017	836.324
AA-	793.354	806.995
A+	-	-
A	1.848.556	2.224.953
A-	-	-
II ¹	110.649	545.334
BBB+	-	-
BBB	-	-
BBB-	-	-
Ukupno	6.770.474	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.424)	(1.657)
UKUPNO	6.769.050	8.326.590

¹ Međunarodne institucije (eng. International institutions)

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.1. Kreditni rizik (nastavak)

5.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

U hiljadama KM

Kreditni rejting	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
AAA	2.201.437	2.015.799
AA+	1.052.137	653.467
AA	2.073.499	1.578.434
AA-	853.088	723.414
A+	-	-
A	74.023	37.616
A-	661.404	683.479
BBB+	-	-
BBB	512.476	457.921
BBB-	-	-
UKUPNO	7.428.064²	6.150.130

Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku

U hiljadama KM

Kreditni rejting	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
AAA	142.231	141.871
AA+	282.742	283.696
AA	222.179	221.715
AA-	147.042	146.741
A+	-	-
A	40.988	41.528
A-	191.783	191.383
BBB+	-	-
BBB	154.261	153.706
BBB-	-	-
Ukupno	1.181.226	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(217)	(219)
UKUPNO	1.181.009	1.180.421

² Rezervacije za očekivane kreditne gubitke ne umanjuju bruto knjigovodstvenu vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine i instrumenata uslijed promjene uslova na finansijskim tržištima.

U svrhu kvantifikacije efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih rezervi Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom“ (VaR - Value at Risk). Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovu srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfolija i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje nivo pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana. Za izračunavanje vrijednosti VaR-a portfolija deviznih rezervi Centralne banke uzimaju se u obzir sve pozicije u portfoliju deviznih rezervi koje su izložene tržišnim rizicima (kamatnom riziku, riziku promjene eurske cijene monetarnog zlata i deviznom riziku).

Na dan 31. mart 2024. godine, izloženost deviznih rezervi Centralne banke koja uključuje promjene cijena finansijskih instrumenata i promjene deviznih kurseva u odnosu na KM iznosi 31.846 hiljada KM (31. decembar 2023. godine: 29.493 hiljade KM), što predstavlja ekvivalent 0,20% ukupne finansijske imovine (31. decembar 2023. godine: 0,18 % ukupne finansijske imovine).

Vrijednost pod rizikom (VaR) je na dan 31. mart 2024. godine viša za 8% od vrijednosti na dan 31. decembar 2023. godine. Na povećanje vrijednosti VaR je prvenstveno uticalo povećanje izloženosti portfolija deviznih rezervi Centralne banke kamatnom riziku, jer je vrijednost dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na dan 31. mart 2024. godine za 21% viša od njihove vrijednosti na dan 31. decembar 2023. godine. Uticaj povećanja izloženosti kamatnom riziku djelimično je kompenzovan relativno nižom promjenjivosti tržišnih prinosa na dužničke instrumente i relativno stabilnim rastom tržišne cijene zlata izražene u EUR.

Vrijednosti VaR na izvještajne datume date su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Kamatni rizik	30.414	21.641
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	1.015	7.477
Devizni rizik	417	375
Ukupno VaR	31.846	29.493

5.2.1. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine uslijed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa.

Kamatnim rizikom se upravlja propisivanjem ciljanog modifikovanog trajanja investiranih deviznih rezervi, praćenjem vrijednosti pod rizikom, te odabirom odgovarajućeg tržišnog indeksa koji, uz neophodna prilagođavanja, predstavlja referentni portfolio (benčmark) i propisivanjem maksimalnog iznosa dozvoljenog odstupanja povrata portfolija od povrata njemu odgovarajućeg benčmarka (greška praćenja).

Ciljano modifikovano trajanje se odgovarajućim propisima Centralne banke skraćuje ili produžuje, u zavisnosti od aktuelne strukture portfolija deviznih rezervi, aktuelnih tržišnih uslova i dostupnih očekivanja i prognoza, a u skladu sa strateškim opredjeljenjem da je maksimalan dozvoljeni rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina, a maksimalan dozvoljeni rok investiranja depozita kod inostranih banaka je jedna godina.

Prema propisima važećim na datume izvještavanja, ciljano modifikovano trajanje ukupnog portfolija deviznih rezervi iznosi 1,10 godina, uz dozvoljena odstupanja +/- 0,40 godina, dok ciljano modifikovano trajanje portfolija dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit sa preostalim rokom do dospijeca dužim od godinu dana iznosi 2,00 godina uz dozvoljena odstupanja +/- 0,30 godina.

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

Centralna banka kao osnovnu mjeru izloženosti kamatnom riziku koristi modifikovano trajanje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Modifikovano trajanje je mjera osjetljivosti cijene finansijskog instrumenta na promjenu kamatne stope, odnosno tržišnog prinosa dužničkog instrumenta. Modifikovano trajanje se izražava kao broj godina i što je trajanje duže, veći je i kamatni rizik. Modifikovano trajanje portfolija se izračunava kao ponderisani prosjek dospijuća novčanih tokova pojedinačnih finansijskih instrumenata u portfoliju, pri čemu je ponder sadašnja vrijednost novčanog toka. Modifikovano trajanje portfolija dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 1,14 godina na dan 31. mart 2024. godine (31. decembar 2023. godine iznosi: 0,97 godina).

U izvještajnom periodu prinosi na obveznice eurozone su bilježili relativno blaža promjenjiva kretanja, što je rezultat blažih korekcija tržišnih očekivanja, u skladu sa prognozama potencijalnih izmjena monetarne politike ECB-a i Sistema federalnih rezervi (eng. Fed - Federal Reserve System), te objavljenih ekonomskih indikatora eurozone i SAD-a. Ključne centralne banke, ECB i Fed, nisu mijenjale svoje ključne kamatne stope u prva tri mjeseca 2024. godine. Naime, posljednja promjena ključnih kamatnih stopa se desila u septembru 2023. godine (ECB), odnosno u julu 2023. godine (Fed), s tim da su u oba slučaja ključne kamatne stope povećane za 25 baznih poena.

Krivulja prinosa državnih obveznica na finansijskom tržištu eurozone je i dalje inverzna, odnosno prinosi su visoki na kraćem kraju krive, dok su prinosi obveznica dužih preostalih ročnosti do dospijuća i dalje niži od kratkoročnih tržišnih prinosa i kratkoročnih kamatnih stopa na finansijskom tržištu eurozone.

Sljedeće tabele prikazuju izloženost Centralne banke kamatnom riziku na datume izvještavanja, po knjigovodstvenoj vrijednosti instrumenata, kategorizovane (razvrstane u razrede ročnosti) prema kriteriju datuma ponovnog određivanja kamatnih stopa u skladu sa ugovornim aranžmanima (ugovorni novčani tokovi, kao npr. isplate kupona) ili datumom dospijuća instrumenata. U skladu s tim, kriterij za razvrstavanje instrumenata u razrede ročnosti za kuponske dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je datum dospijuća prve naredne isplate kupona, dok se diskontni dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, te dužnički instrumenti po amortizovanom trošku i depoziti kod inostranih banaka razvrstavaju u razrede ročnosti prema datumu dospijuća instrumenta:

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

31. mart 2024.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	455.738	455.738
Depoziti kod inostranih banaka	5.830.780	907.914	-	-	30.356	6.769.050
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.675	-	-	-	23	2.698
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	3.115.972	4.293.853	-	-	18.240	7.428.064
Monetarno zlato	-	-	-	-	194.285	194.285
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	-	58.376	288.515	832.807	1.311	1.181.009
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	3.127	3.127
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	8.949.427	5.260.143	288.515	832.807	730.893	16.061.784
Novčanice i kovanice u opticaju	-	-	-	-	7.628.206	7.628.206
Depoziti banaka	6.638.009	-	-	-	785	6.638.794
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	768.801	768.801
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	67.420	67.420
Ukupno finansijske obaveze	6.638.009	-	-	-	8.465.212	15.103.221
KAMATNA NEUSKLAĐENOST	2.311.418	5.260.143	288.515	832.807	(7.734.319)	958.563

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

31. decembar 2023.

U hiljadama KM	Do 3 mjeseca	Od 3 do 12 mjeseci	Od 1 do 3 godine	Preko 3 godine	Beskamatno	Ukupno
Gotovina u stranim valutama	-	-	-	-	455.191	455.191
Depoziti kod inostranih banaka	7.465.786	824.722	-	-	36.082	8.326.590
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.053	-	-	-	20	2.073
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.321.372	4.827.264	-	-	1.494	6.150.130
Monetarno zlato	-	-	-	-	175.459	175.459
Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku	-	58.271	153.916	965.658	2.576	1.180.421
Ostala finansijska imovina	-	-	-	-	3.539	3.539
Ostala ulaganja	-	-	-	-	27.813	27.813
Ukupno finansijska imovina	8.789.211	5.710.257	153.916	965.658	702.174	16.321.216
Novčanice i kovanice u opticaju	-	-	-	-	7.565.108	7.565.108
Depoziti banaka	7.082.560	-	-	-	675	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	-	-	-	-	752.898	752.898
Ostale finansijske obaveze	-	-	-	-	68.423	68.423
Ukupno finansijske obaveze	7.082.560	-	-	-	8.387.104	15.469.664
KAMATNA NEUSKLADENOST	1.706.651	5.710.257	153.916	965.658	(7.684.930)	851.552

Analiza osjetljivosti bazirana na scenarijima predefinisanih promjena tržišnih prinosa

U svrhu kvantifikacije efekata izloženosti deviznih rezervi kamatnom riziku, kao dopunu VaR analize, koristi se stres test (analiza osjetljivosti) koji na bazi modifikovanog trajanja portfolija dužničkih instrumenata predviđa mogući efekat promjene kamatnih stopa (tržišnih prinosa) na finansijsku imovinu Centralne banke.

Za Centralnu banku je najvažniji scenario mogući neočekivani skok kamatnih stopa (pad tržišnih cijena dužničkih instrumenata), tako da se izračunava uticaj na finansijsku imovinu u slučaju porasta kamatnih stopa (pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore) prema pretpostavljenom scenariju (predefinirani porasti).

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik bazirana na scenarijima predefiniranih promjena tržišnih prinosa (kamatnih stopa) izraženih u baznim poenima (b.p.) pokazuje koji su efekti promjene nivoa krive prinosa obveznica u eurozoni (kriva prinosa na euro obveznice) na vrijednost finansijske imovine banke na izvještajne datume.

Efekti promjene nivoa krive prinosa na euro obveznice predstavljaju pad tržišnih vrijednosti dužničkih instrumenata za predefinirane poraste kamatnih stopa za 1, 50, 100 ili 200 baznih poena. Ova analiza pretpostavlja da su sve ostale varijable nepromijenjene na posmatrane izvještajne datume.

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

5.2. Tržišni rizik (nastavak)

5.2.1. Kamatni rizik (nastavak)

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 31. mart 2024.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finansijske imovine (u hiljadama KM)	(847)/847	(42.340)/42.340	(84.680)/84.680	(169.360)/169.360

Analiza osjetljivosti - scenariji pretpostavljenih promjena tržišnih prinosa za 31. decembar 2023.

Promjena tržišnih prinosa	+/- 1 b.p.	+/- 50 b.p.	+/- 100 b.p.	+/- 200 b.p.
Promjena finansijske imovine (u hiljadama KM)	(595)/595	(29.739)/29.739	(59.478)/59.478	(118.957)/118.957

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na gore za 1 b.p. (0,01%), finansijska imovina Centralne banke bi na dan 31. mart 2024. godine bila smanjena za 847 hiljada KM (na 31. decembar 2023. godine: 595 hiljada KM).

U slučaju scenarija pomjeranja krive prinosa na euro obveznice na dolje za 1 b.p. (0,01%), finansijska imovina Centralne banke bi na dan 31. mart 2024. godine bila veća za 847 hiljada KM (na 31. decembar 2023. godine: 595 hiljada KM).

Efekti na vrijednost finansijske imovine u slučaju scenarija većih pomjeranja (+/- 50 b.p., +/- 100 b.p., ili +/-200 b.p.) krive prinosa na euro obveznice, bili bi proporcionalni efektima promjene vrijednosti finansijske imovine uzrokovanim navedenim pomjeranjima krive prinosa za +/- 1 b.p (+/- 0,01%).

5.2.2. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obaveza uslijed promjene deviznog kursa. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom provodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obaveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka obezbjeđuje strogim poštovanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio zvaničnih deviznih rezervi drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i rezervi Centralne banke. Više informacija o komponentama zvaničnih deviznih rezervi koje se drže u drugim konvertibilnim valutama osim EUR je objavljeno u [napomenama 7 i 8](#).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

5. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**5.3. Rizik likvidnosti**

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzjoj likvidaciji dijela imovine, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uslovi nepovoljni i takođe, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena. Likvidnost portfolija deviznih rezervi je obezbjeđena držanjem dovoljnog iznosa likvidnih instrumenata u portfoliju.

S obzirom na obavezu garantovanja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti obezbjeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Centralne banke.

Ročnost finansijskih obaveza Centralne banke na datume izvještavanja prikazana je u tabelama u nastavku na osnovu preostalog ugovornog dospijeca od datuma izvještavanja:

31. mart 2024.

U hiljadama KM	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	Ukupno
	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	
Novčanice i kovanice u opticaju	7.628.206	-	-	-	-	7.628.206
Depoziti banaka	6.638.794	-	-	-	-	6.638.794
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	768.801	-	-	-	-	768.801
Ostale finansijske obaveze	67.420	-	-	-	-	67.420
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	15.103.221	-	-	-	-	15.103.221

31. decembar 2023.

U hiljadama KM	Do 3	Od 3	Od 1	Preko 3	Bez	Ukupno
	mjeseca	do 12	do 3	godine	određenog	
Novčanice i kovanice u opticaju	7.565.108	-	-	-	-	7.565.108
Depoziti banaka	7.083.235	-	-	-	-	7.083.235
Depoziti Vlade i ostalih javnih institucija	752.898	-	-	-	-	752.898
Ostale finansijske obaveze	4.104	64.319	-	-	-	68.423
UKUPNO FINANSIJSKE OBAVEZE	15.405.345	64.319	-	-	-	15.469.664

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

6. GOTOVINA U STRANIM VALUTAMA

Naredna tabela prikazuje stanja gotovine u stranim valutama sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Gotovina u stranim valutama:		
EUR	455.738	455.191
UKUPNO	455.738	455.191

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima gotovina u stranim valutama je uključena u novac i novčane ekvivalente ([napomena 25](#)).

7. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA

Depoziti kod inostranih banaka predstavljaju investirana sredstva deviznih rezervi Centralne banke koja se drže na računima inostranih banaka i međunarodnih finansijskih institucija.

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima, devizni depoziti po viđenju i devizni depoziti sa rokom dospijeca do tri mjeseca ili kraće, od datuma sticanja, su uključeni u novac i novčane ekvivalente. Naredna tabela prikazuje analizu depozita kod inostranih banaka za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Depoziti po viđenju	1.660.793	1.811.641
Oročeni depoziti do 3 mjeseca ili kraće od datuma sticanja	3.449.637	4.744.565
Umanjenje vrijednosti	(1.233)	(1.486)
Uključeno u novac i novčane ekvivalente (napomena 25)	5.109.197	6.554.720
Oročeni depoziti preko 3 mjeseca od datuma sticanja	1.660.044	1.772.041
Umanjenje vrijednosti	(191)	(171)
Ukupno	1.659.853	1.771.870
UKUPNO	6.769.050	8.326.590

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

7. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA (NASTAVAK)

Naredna tabela prikazuje stanja oročenih depozita i depozita po viđenju sa analitičkim prikazom po valuti držanja:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Oročeni depoziti:		
EUR	5.106.060	6.512.976
USD	3.621	3.630
	5.109.681	6.516.606
Umanjenje vrijednosti	(1.305)	(1.520)
Ukupno	5.108.376	6.515.086
Depoziti po viđenju:		
EUR	1.650.501	1.802.057
CHF	5.520	4.325
USD	2.715	3.199
GBP	2.057	2.060
	1.660.793	1.811.641
Umanjenje vrijednosti	(119)	(137)
Ukupno	1.660.674	1.811.504
UKUPNO	6.769.050	8.326.590

Depoziti kod inostranih banaka uključuju neto obračunatu kamatu u iznosu od 30.356 hiljada KM na dan 31. mart 2024. godine (31. decembar 2023. godine: Uključivali su neto obračunatu kamatu u iznosu od 36.082 hiljade KM).

Naredna tabela prikazuje analizu oročenih depozita kod inostranih banaka, prema preostaloj ugovorenoj ročnosti u odnosu na datume izvještavanja:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Do mjesec dana	3.165.525	3.983.673
Od jednog do dva mjeseca	664.991	960.845
Od dva do tri mjeseca	362.637	738.995
Od tri do četiri mjeseca	-	298.167
Od četiri do dvanaest mjeseci	916.528	534.926
Ukupno	5.109.681	6.516.606
Umanjenje vrijednosti	(1.305)	(1.520)
UKUPNO	5.108.376	6.515.086

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

7. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA (NASTAVAK)

Analiza depozita kod inostranih banaka prema vrsti finansijske institucije u kojoj su sredstva investirana data je sljedećom tabelom:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Inostrane komercijalne banke		
Oročeni depoziti	2.029.432	2.739.866
Prekonoćni depoziti	1.485.453	1.199.902
Depoziti po viđenju	6.817	4.506
	3.521.702	3.944.274
Inostrane centralne banke		
Oročeni depoziti	1.490.489	2.038.953
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	1.647.634	1.799.686
	3.138.123	3.838.639
Međunarodne finansijske institucije		
Oročeni depoziti	104.307	537.885
Prekonoćni depoziti	-	-
Depoziti po viđenju	6.342	7.449
	110.649	545.334
Ukupno	6.770.474	8.328.247
Umanjenje vrijednosti (napomena 5.1.1.)	(1.424)	(1.657)
UKUPNO	6.769.050	8.326.590

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za depozite kod inostranih banaka na datume izvještavanja je objavljeno u [napomeni 5.1.2.](#)

Depoziti kod inostranih banaka, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tabelom:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Švicarska	1.783.795	2.264.654
Francuska	1.513.116	1.960.734
Njemačka	1.195.078	1.052.667
Luksemburg	1.131.612	1.855.256
Velika Britanija	1.046.640	1.096.037
Nizozemska	99.465	98.468
SAD	768	431
Ukupno	6.770.474	8.328.247
Umanjenje vrijednosti	(1.424)	(1.657)
UKUPNO	6.769.050	8.326.590

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

8. SPECIJALNA PRAVA VUČENJA U MMF-u

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Račun specijalnih prava vučenja u MMF-u	2.675	2.053
Obračunata kamata	23	20
Ukupno	2.698	2.073
Umanjenje vrijednosti	-	-
UKUPNO	2.698	2.073

Za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima specijalna prava vučenja u MMF-u su uključena u novac i novčane ekvivalente ([napomena 25](#)).

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavljaju sredstva deviznih rezervi Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone. Portfolio ovih dužničkih instrumenata se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominovani u EUR valuti.

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je prikazana sljedećom tabelom:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Kuponski dužnički instrumenti	5.434.436	4.476.401
Obračunata kamata na kuponske dužničke instrumente	41.842	29.919
Ukupno	5.476.278	4.506.320
Diskontni dužnički instrumenti	1.975.388	1.672.235
Obračunati (diskont) na diskontne dužničke instrumente	(23.602)	(28.425)
Ukupno	1.951.786	1.643.810
UKUPNO	7.428.064	6.150.130

Na dan 31. mart 2024. godine rezervacije za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznose 1.047 hiljada KM (31. decembar 2023. godine: 904 hiljade KM). Tokom izvještajnog perioda, neto povećanja po osnovu rezervacija za očekivane kreditne gubitke, priznata u dobit ili gubitak perioda, iznose 143 hiljade KM (1.1. - 31.3.2023. godine: Neto otpuštanja u iznosu od 111 hiljada KM). Više informacija o ovim promjenama u izvještajnim periodima je objavljeno u [napomenama 5.1.1.](#) i [20](#).

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, su prikazani sljedećom tabelom:

	31. mart 2024.		31. decembar 2023.	
	U hiljadama KM	%	U hiljadama KM	%
<i>Francuska</i>	2.073.499	27,91	1.578.434	25,67
<i>Njemačka</i>	1.843.932	24,82	1.842.371	29,96
<i>Belgija</i>	853.088	11,49	683.296	11,11
<i>Španija</i>	661.404	8,90	683.479	11,11
<i>Austrija</i>	606.598	8,17	303.826	4,94
<i>Italija</i>	512.476	6,90	457.921	7,45
<i>Finska</i>	445.539	6,00	349.641	5,69
<i>Nizozemska</i>	274.130	3,69	173.428	2,82
<i>Luksemburg</i>	83.375	1,12	-	-
<i>Slovačka</i>	74.023	1,00	37.616	0,60
<i>Irska</i>	-	-	40.118	0,65
UKUPNO	7.428.064	100,00	6.150.130	100,00

Promjene po osnovu dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tokom izvještajnih perioda su prikazane u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Na dan	6.150.130	5.887.589
Kupovine tokom perioda	1.982.798	-
Prihodi od kamata priznati tokom perioda (napomena 17)	47.764	4.459
Efektivi negativnih kamatnih stopa priznati tokom perioda (napomena 17)	-	(1.973)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(720.675)	(516.579)
Dospijeća kupona	(14.822)	(7.157)
Neto nerealizovana promjena u fer vrijednosti tokom perioda	(17.134)	29.225
Transakcijski troškovi	3	-
Na dan	7.428.064	5.395.564

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit na datume izvještavanja je objavljeno u [napomeni 5.1.2.](#)

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT (NASTAVAK)

Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, analizirani po njihovom preostalom ugovorenom dospijeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Do 3 mjeseca	1.506.406	716.892
Od 3 do 12 mjeseci	2.551.211	2.943.406
Od 1 do 3 godine	2.839.491	2.414.490
Preko 3 godine	530.956	75.342
UKUPNO	7.428.064	6.150.130

10. MONETARNO ZLATO

Na datume izvještavanja, vrijednosti ulaznih podataka za izračun fer vrijednosti monetarnog zlata su dati sljedećom tabelom:

Na dan	Količina unci	Cijena jedne unce u KM	Fer vrijednost monetarnog zlata u hiljadama KM
31. mart 2024.	48.000	4.047,60	194.285
31. decembar 2023.	48.000	3.655,40	175.459
31. mart 2023.	48.000	3.550,94	170.445

Promjene po osnovu monetarnog zlata u izvještajnim periodima prikazane su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Na dan	175.459	160.040
Neto nerealizovana promjena u fer vrijednosti tokom perioda	18.826	10.405
Na dan	194.285	170.445

11. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZOVANOM TROŠKU

Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku predstavljaju sredstva deviznih rezervi Centralne banke koja su investirana u likvidne državne vladine obveznice zemalja eurozone sa namjerom držanja do njihovog dospijeća. Na datum izvještavanja, ovaj portfolio se sastoji od dugoročnih kuponskih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku su denominovani u EUR valuti.

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

11. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO AMORTIZOVANOM TROŠKU (NASTAVAK)

Struktura ulaganja dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku je prikazana sljedećom tabelom:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Kuponski dužnički instrumenti	1.179.915	1.178.064
Obračunata kamata na kuponske dužničke instrumente	1.311	2.576
Ukupno	1.181.226	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(217)	(219)
UKUPNO	1.181.009	1.180.421

Više informacija o rasponu kompozitnog kreditnog rejtinga i koncentraciji kreditnog rizika Centralne banke za dužničke instrumente po amortizovanom trošku na datume izvještavanja je objavljeno u [napomeni 5.1.2.](#)

Dužnički instrumenti po amortizovanom trošku, analizirani po njihovom preostalom ugovornom dospijeću u odnosu na datume izvještavanja, su prikazani u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Do 3 mjeseca	-	-
Od 3 do 12 mjeseci	58.724	58.406
Od 1 do 3 godine	288.963	154.187
Preko 3 godine	833.539	968.047
Ukupno	1.181.226	1.180.640
Umanjenje vrijednosti	(217)	(219)
UKUPNO	1.181.009	1.180.421

Na datum izvještavanja, dužnički instrumenti po amortizovanom trošku, analizirani prema zemlji u kojoj su sredstva investirana, približno odgovaraju iznosima objavljenim u posljednjim godišnjim finansijskim izvještajima jer Centralna banka nije investirala sredstva deviznih rezervi u ovaj portfolio tokom 2024. godine.

12. OSTALA IMOVINA

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Bruto knjigovodstvena vrijednost ostale finansijske imovine	3.733	4.146
Umanjenje vrijednosti	(606)	(607)
Ostala finansijska imovina	3.127	3.539
Ostala nefinansijska imovina	17.745	13.845
UKUPNO	20.872	17.384

Na datume izvještavanja, ostala nefinansijska imovina se najvećim dijelom odnosi na unaprijed plaćene troškove za proizvodnju novčanica i kovanica u iznosu od 14.804 hiljade KM (31. decembar 2023: 11.062 hiljade KM).

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

13. NOVČANICE I KOVANICE U OPTICAJU

Iznosi novčanica i kovanica u opticaju su prikazani u sljedećoj tabeli:

	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama KM		
Kovanice u opticaju	269.384	265.096
Novčanice u opticaju	7.358.822	7.300.012
UKUPNO	7.628.206	7.565.108

Promjene po osnovu novčanica i kovanica u opticaju tokom izvještajnih perioda su prikazane u sljedećoj tabeli:

	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
U hiljadama KM		
Novčanice i kovanice u opticaju na dan	7.565.108	7.436.097
Neto porast / (smanjenje) vrijednosti novčanica i kovanica u opticaju tokom perioda	63.098	(38.207)
Novčanice i kovanice u opticaju na dan	7.628.206	7.397.890

14. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tabeli:

	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama KM		
Depoziti rezidentnih banaka:		
- KM	6.529.784	7.082.560
- EUR	108.225	-
	6.638.009	7.082.560
Računi rezervi organizacionih jedinica Centralne banke	752	642
Posebni depoziti rezidentnih banaka - blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	6.638.794	7.083.235

Od 1. januara 2024. godine u primjeni je novi okvir obavezne rezerve za rezidentne banke. Novi okvir obavezne rezerve propisuje obavezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obaveznu rezervu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti. Obavezna rezerva se obračunava kao obavezna rezerva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obavezna rezerva u EUR na deviznu osnovicu primjenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama. Održavanje obavezne rezerve u EUR se vrši izdvajanjem iznosa od 5% vrijednosti obračunate obavezne rezerve u EUR valuti na računu rezervi u EUR, dok se iznos od 95% obračunate obavezne rezerve u EUR izdvaja i održava u KM protuvrijednosti na računu rezervi u KM. Više informacija o politici naknada Centralne banke po osnovu instrumenta obavezne rezerve je objavljeno u [napomeni 17](#).

Depoziti rezidentnih banaka uključuju obračunatu naknadu po osnovu politike obavezne rezerve u iznosu od 1.200 hiljada KM na dan 31. mart 2024. godine (31. decembar 2023. godine: Uključivali su obračunatu naknadu u iznosu od 1.181 hiljade KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

15. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH INSTITUCIJA

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Budžetski depoziti institucija BiH	623.166	633.891
Depoziti ostalih domaćih vlada i vladinih institucija	116.270	85.101
Depoziti ostalih javnih institucija	29.346	16.887
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	19	17.019
UKUPNO	768.801	752.898

16. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Ostale finansijske obaveze	67.420	68.423
Ostale nefinansijske obaveze	255	246
UKUPNO	67.675	68.669

Na datume izvještavanja, ostale finansijske obaveze se najvećim dijelom odnose na obaveze za raspodjelu dijela dobiti u budžet BiH u iznosu od 64.319 hiljada KM ([napomena 29](#)).

17. NETO KAMATNI PRIHODI

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Kamatni prihodi po osnovu:		
Depozita kod inostranih banaka (napomena 7)	64.854	41.840
Dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (napomena 9)	47.764	4.459
Dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku (napomena 11)	2.981	2.930
Specijalnih prava vučenja u MMF-u	60	30
Ukupno	115.659	49.259
Kamatni rashodi po osnovu:		
Depozita rezidentnih banaka	(3.505)	(1.454)
Efekata negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (napomena 9)	-	(1.973)
Ukupno	(3.505)	(3.427)
Neto kamatni prihodi	112.154	45.832

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

17. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Ukupni kamatni i srodni prihodi i rashodi po klasama kamatonosnih finansijskih instrumenata su prikazani u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
1. Finansijska imovina po amortizovanom trošku		
<i>Kamatni prihodi po osnovu:</i>		
Depozita kod inostranih banaka	64.854	41.840
Dužničkih instrumenata po amortizovanom trošku	2.981	2.930
Specijalnih prava vučenja u MMF-u	60	30
Ukupno	67.895	44.800
2. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		
Kamatni prihodi	47.764	4.459
Efekte negativnih kamatnih stopa	-	(1.973)
Ukupno	47.764	2.486
3. Finansijske obaveze po amortizovanom trošku		
Kamatni rashodi po osnovu depozita rezidentnih banaka	(3.505)	(1.454)
Ukupno	(3.505)	(1.454)
Neto kamatni prihodi	112.154	45.832

Naredna tabela prikazuje iznose kamatnih prihoda na depozite kod inostranih banaka sa analitičkim prikazom pripadajućih iznosa u zavisnosti od tipa oročenja:

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Kamatni prihodi		
Oročeni depoziti	54.329	35.793
Depoziti po viđenju	10.525	6.047
UKUPNO	64.854	41.840

Prosječna stopa efektivnog prinosa na depozite kod inostranih banaka iznosi 3,98% u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine (1.1. - 31.3.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 2,16%).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznosi 2,71% u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine (1.1. - 31.3.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 0,18%).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente po amortizovanom trošku iznosi 1,02% u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine (1.1. - 31.3.2023. godine: Prosječna stopa efektivnog prinosa je iznosila 1,01%).

Osnovicu za obračun rashoda od kamata na depozite rezidentnih banaka generiše ukupan iznos depozita rezidentnih banaka na računima rezervi tokom desetodnevnog obračunskog perioda, koji se sastoji od iznosa obavezne rezerve i iznosa sredstava iznad obavezne rezerve.

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

17. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Kako je objavljeno u [napomeni 14](#), primjena novog okvira obavezne rezerve od 1. januara 2024. godine propisuje obavezu rezidentnim bankama da izdvajaju i održavaju obaveznu rezervu u KM i EUR valuti, na računima rezervi u KM i u EUR valuti.

Obavezna rezerva se obračunava kao obavezna rezerva u KM na osnovicu u domaćoj valuti i obavezna rezerva u EUR na deviznu osnovicu primjenjujući jedinstvenu stopu od 10% po svim osnovicama.

U periodu 1.1. - 31.3.2024. godine, Centralna banka obračunava i isplaćuje naknadu rezidentnim bankama po utvrđenim stopama naknada na sredstva obaveznih rezervi u KM odnosno na sredstva obaveznih rezervi u EUR. Centralna banka primjenjuje nultu stopu naknade na sredstva iznad obaveznih rezervi rezidentnih banaka nezavisno od valutnog izdvajanja i održavanja obavezne rezerve.

U periodu 1.1. - 31.3.2023. godine, Centralna banka je obračunavala i isplaćivala naknadu rezidentnim bankama po utvrđenim stopama naknada na sredstva obavezne rezerve po osnovu osnovice u domaćoj valuti i po osnovu osnovice u stranim valutama i u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom. Na sredstva iznad obavezne rezerve obračunavala se nulta stopa naknade.

Tokom izvještajnih perioda stope naknada Centralne banke iznose:

Osnovica za obračun naknade	Stopa naknade Centralne banke za period
2024.: Novi okvir obavezne rezerve	
Sredstva obavezne rezerve	1.1. - 31.3.
<i>Obavezna rezerva u KM na osnovicu u domaćoj valuti</i>	0,50%
<i>Obavezna rezerva u EUR na deviznu osnovicu</i>	0,30%
Sredstva iznad obavezne rezerve	0,00%
2023.: Prethodno važeći okvir obavezne rezerve	
Sredstva obavezne rezerve	1.1. - 31.3.
<i>Osnovica u domaćoj valuti</i>	0,25%
<i>Osnovica u stranim valutama</i>	0,10%
<i>Osnovica u domaćoj valuti sa valutnom klauzulom</i>	0,10%
Sredstva iznad obavezne rezerve	0,00%

Kamatni rashodi po osnovu depozita rezidentnih banaka uključuju rashode po osnovu sredstava obaveznih rezervi u iznosu od 3.505 hiljada KM u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine (1.1. - 31.3.2023. godine: Kamatni rashodi po osnovu depozita rezidentnih banaka su iznosili 1.454 hiljade KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

18. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Prihodi od naknada i provizija po osnovu:		
Usluga za rezidentne banke	4.958	4.846
Usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	350	359
Ukupno	5.308	5.205
Rashodi od naknada i provizija po osnovu:		
Čuvanja i ostalih rashoda za dužničke instrumente	(153)	(124)
Transakcija sa bankama u inostranstvu	(8)	(7)
Ostalih rashoda od naknada i provizija	(1)	(1)
Ukupno	(162)	(132)
Neto prihodi od naknada i provizija	5.146	5.073

19. NETO DOBICI / (GUBICI) OD KURSNIH RAZLIKA

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Neto realizovani dobiti od kursnih razlika	36	61
Neto nerealizovani dobiti / (gubici) od kursnih razlika	8	(525)
UKUPNO	44	(464)

20. NETO POVEĆANJA VRIJEDNOSTI NA FINANSIJSKU IMOVINU

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2024.	Za period 1.1. - 31.3. 2023.
Neto otpuštanja po osnovu umanjenja vrijednosti na depozite kod inostranih banaka	233	236
Neto otpuštanja po osnovu umanjenja vrijednosti na specijalna prava vučenja u MMF-u	-	-
Neto (povećanja) / otpuštanja po osnovu rezervacija za očekivane kreditne gubitke na dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(143)	111
Neto otpuštanja / (povećanja) po osnovu umanjenja vrijednosti na dužničke instrumente po amortizovanom trošku	2	(1)
Neto otpuštanja po osnovu umanjenja vrijednosti na ostalu finansijsku imovinu	1	1
UKUPNO	93	347

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

21. TROŠKOVI OSOBLJA

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Plate	3.110	2.561
Doprinosi i druge naknade na plate	1.730	1.424
Ostala primanja zaposlenih	418	396
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja zaposlenih	68	82
Ukupno	5.326	4.463
Neto povećanja u rezervisanjima za otpremnine i jubilarne nagrade zaposlenim	8	24
UKUPNO	5.334	4.487

Troškovi osoblja uključuju 1.022 hiljade KM obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih javnim zavodima za penziono osiguranje u BiH (1.1. - 31.3.2023. godine: 852 hiljade KM).

Prosječan broj zaposlenih u izvještajnom periodu iznosi 356 (1.1. - 31.3.2023. godine: 347 zaposlenih).

22. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Troškovi održavanja platnih sistema	448	435
Troškovi IT infrastrukture	244	205
Režijski troškovi	244	226
Troškovi pristupa zvaničnim servisima	182	176
Troškovi održavanja dugotrajne imovine	83	52
Ostali administrativni i operativni troškovi	442	377
UKUPNO	1.643	1.471

23. TROŠKOVI PROIZVODNJE NOVČANICA I KOVANICA

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica	742	487
Troškovi proizvodnje i dizajna kovanica	627	572
UKUPNO	1.369	1.059

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

24. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente	(23.462)	(6.471)
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	92.356	73.530
Ostale rezerve	31.300	31.300
Generalne rezerve (zadržana dobit)	787.941	787.941
Ukupno rezerve	888.135	886.300
Neto dobit za period	108.550	-
UKUPNO	1.021.685	911.300

Na datum izvještavanja, kapital Centralne banke je primarno povećan finansijskim rezultatom odnosno ostvarenim deviznim kamatnim prihodima po osnovu investiranih i reinvestiranih sredstava deviznih rezervi u depozite kod inostranih banaka i dužničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Informacije o okolnostima i promjenama u tekućem izvještajnom periodu koje su uticale na povećanje kapitala Centralne banke su objavljene u [napomenama 2.7](#) i [17](#).

25. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe Izvještaja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U hiljadama KM	31. mart 2024.	31. mart 2023.
Devizni depoziti sa rokom dospjeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma sticanja (napomena 7)	3.449.637	5.527.071
Devizni depoziti po viđenju (napomena 7)	1.660.793	1.368.461
Gotovina u stranim valutama (napomena 6)	455.738	530.090
Specijalna prava vučenja u MMF-u (napomena 8)	2.698	1.455
Žiro računi (napomena 12)	752	562
Ukupno	5.569.618	7.427.639
Umanjenje vrijednosti	(1.233)	(1.520)
UKUPNO	5.568.385	7.426.119

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Transakcije sa državom i institucijama BiH su prikazane u sljedećim tabelama:

U hiljadama KM

Na dan 31. mart 2024.	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	6	-	3	9
UKUPNO	6	-	3	9

OBAVEZE

Depoziti deponenata	396.676	16.619	254.843	668.138
Ostale obaveze	-	-	40	40
UKUPNO	396.676	16.619	254.883	668.178

U hiljadama KM

Na dan 31. decembar 2023.	Ministarstvo finansija i trezora BiH	Agencija za osiguranje depozita BiH	Uprava za indirektno oporezivanje BiH	Ukupno
IMOVINA				
Ostala imovina	55	-	3	58
UKUPNO	55	-	3	58

OBAVEZE

Depoziti deponenata	442.770	68	244.938	687.776
Ostale obaveze	-	-	94	94
UKUPNO	442.770	68	245.032	687.870

Na datume izvještavanja, obaveze za raspodjelu dijela neto dobiti za 2023. godinu u budžet BiH iznose 64.319 hiljada KM ([napomene 16](#) i [29](#)).

Ostvareni prihodi sa državom i institucijama BiH su prikazani u sljedećim tabelama:

U hiljadama KM	Za period	
	1.1. - 31.3. 2024.	1.1. - 31.3. 2023.
Prihodi od naknada i provizija		
Ministarstvo finansija i trezora BiH	17	15
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	8	7
Agencija za osiguranje depozita BiH	-	5
UKUPNO	25	27

U obavljanju funkcija bankara, depozitara i fiskalnog agenta propisanih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka takođe vodi odgovarajuće računovodstvene evidencije i izvršava transakcije za državu i institucije BiH koje se vode u poslovnim knjigama Centralne banke vanbilansno. Više informacija o ovim vanbilansnim evidencijama je objavljeno u [napomenama 27](#) i [28](#).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

26. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA (NASTAVAK)**Naknade članovima ključnog rukovodstva**

Ukupne naknade članovima ključnog rukovodstva u periodu 1.1. - 31.3.2024. godine iznose 282 hiljade KM, od čega se 175 hiljada KM odnosi na plate i ostale naknade, a 107 hiljada KM na poreze i doprinose (1.1. - 31.3.2023. godine: Ukupan iznos od 245 hiljada KM odnosio se na plate i ostale naknade u iznosu od 154 hiljade KM, a 91 hiljada KM na poreze i doprinose).

27. VANBILANSNI DEPOZITI

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inostranih vlada i finansijskih organizacija i institucija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obaveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvještaj o finansijskom položaju Centralne banke.

Vanbilansni depoziti sadrže devizne račune vlada i vladinih institucija BiH i javnih agencija za koje Centralna banka djeluje kao agent, kao i devizne račune rezidentnih banaka.

Vanbilansni depoziti se sastoje od:

	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
U hiljadama KM		
Depoziti Vijeća ministara BiH za budžet institucija BiH	307.419	304.440
Depoziti Vijeća ministara BiH za servisiranje vanjskog duga BiH	4.744	10.294
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	308	298
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovu sukcesije	50	48
Ukupno	312.521	315.080
Sredstva Agencije za osiguranje depozita BiH	7.688	589
Ukupno	7.688	589
Budžetski depoziti entitetskih vlada-Federacija BiH	1	-
Ukupno	1	-
Depozitni računi rezidentnih banaka	28.318	21.035
Depoziti - penzije iz Njemačke	-	237
Ukupno	28.318	21.272
UKUPNO	348.528	336.941

Ministarstvo finansija i trezora BiH je institucija koja djeluje u ime Vijeća ministara BiH i države u upravljanju i koordinaciji depozitima. Na dan 31. mart 2024. godine ova sredstva ukupno iznose 312.521 hiljadu KM (31. decembar 2023. godine: 315.080 hiljada KM).

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje za period tokom godine koji je završio 31. marta 2024.

28. ČLANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE U MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU

U skladu sa sporazumima između BiH i MMF-a Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Centralna banka djeluje u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obaveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun specijalnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvještaju o finansijskom položaju. Centralna banka takođe osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine izdatih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obaveza, a koji su evidentirani u vanbilansnoj evidenciji.

Centralna banka koristi neto metod u prikazivanju finansijske pozicije BiH u MMF-u, kako je prikazano narednom tabelom:

U hiljadama KM

	31. mart 2024.	31. decembar 2023.
Kvota	634.950	631.516
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.698	2.073
UKUPNO IMOVINA	637.648	633.589
MMF-ov račun br. 1	1.587	1.579
MMF-ov račun br. 2	629	624
Vrijednosni papiri	1.193.810	1.291.461
Alokacija SDR	993.769	988.395
Obračunata kamata na alokaciju SDR	6.693	6.867
Računi plativih troškova	4.784	5.710
UKUPNO OBAVEZE	2.201.272	2.294.637
NETO POZICIJA BiH U MMF-u	1.563.624	1.661.048

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u finansijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove finansijske godine (30. april), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem kursu SDR-a. Ova vrijednosna prilagođavanja se uključuju u odgovarajuća stanja računa.

29. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je 8. aprila 2024. godine izvršila uplatu dijela neto dobiti za 2023. godinu u iznosu od 64.319 hiljada KM na račun institucije zadužene za budžet Bosne i Hercegovine.

Izuzev gore navedenog, u periodu između 31. marta 2024. godine i datuma odobrenja ovih sažetih finansijskih izvještaja, nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.